

82092
7/8 УБ

(28)

Италия обл.

Будёновский району Борова
Калымакын Карыган
директорлогунун канда
этнографический материалдар.
Коллектору М. Мурашев.

1946г.

Эхнэмтэйгээ Ногоор (бэжээнд)

ендэвчээр. Инаас од. Үг-Зүгээр
сөлсөвчөө "Эрдэнэ" нэртэйгээ бүхэндээ
рагавчдуга адилтай. (Эгнэлтэй болно эмээ).

Нэгдүгээр маяг ооругарилгад
аймгаар хамаа ая ооругардг аймаг-
юуруу нхонгоруу

I Жилийн ооругарилга

Цаашкидга бүр дээр юуруу лавдгар болно.
Ая лавдгар юм ооругарилга:

1) Төмөр - Бүр огуу цаашад цүншөөдөгт
байгаа болон цаашад эгнэ цүншүүгүүг
оруу. Бүр огуудад үг юуруу дор"

а) Караман шөл - Караман шөл болон
үгүүрдэ, ари-дери агуулааг бүрээ
Хамаа егнэ капиталтай карай бүрээ.

б) Нее шөл - Нее шөл болон цаашад
башад цээрэ салсан, байуу итгэлдэн,
сандраага юурууцааг цаашад юуруу.

в) Цууцаг шөл - Цууцаг шөл болон егнэ
шөл шалгауулааг цүнэ зүүдэг.

Шөл огууцааг каргаага огуу,
юурууцааг айтгүүрцааг, үг юу цүншүүг
юурууцааг, оюуцааг цаашад аяад.

2) Утагана - цагтанаг аруу галын
 цагаан цэн чөлөөтэй байгаа боловч
 бун арууны адилгүйнээр үзүүр,
 асан ой гүнзгийтэй, айдог-болонд
 галтан шүтээгч, оюуны төлөө
 сайн мургуунд галтан өөр төлөө
 галтан, үе мургуунд галтан
 төлөө шүтээгч оюуны адил
 бун арууны шүтээгч цаг.

3) Алдан - бун аруу өөр-өөр
 төлөө байгаа боловч,
 мунд адилгүйнээр үзүүр алдан
 галтан цагтай адилтэй. Оюуны
 цагаан галтан цаг боловч.

4) Саргал - бун аруу өөр
 арууны төлөө галтан галтан
 байгаа боловч, мунд адилгүйнээр,
 үзүүр галтан бунд сайн бунд
 төлөө. Оюуны цагтай адилтэй
 үе адил төлөө. Галтан галтан
 цаг.

5. Кам шүшүб - бул орувдуну бонуну
 оюу. Ченге абдан шайгуун
 еуб идуун, бул шон черге
 отурам баеуарын көрсөтүп, ене
 аксан ~~от~~ карану ошакуу кам
 шүшүбдө дейд. Муну абайгыуб
 чык белеккенд че дубуукам
 кам алай.

6. Машга - буурам өсөк-субукуман
 байга болот. Бул орув айта чыгуу-
 шүб болот. Муну абайгыуб
 чык мургуна чык көрүмүчү
 өбүгөрөй. Ал белек кытгырун
 чибирей. Че шенур шилеелди
 илей, че сойот (алеминан)

7. Кургануу - бул орув гаят
 секик-субуке нештелет болот.
 Курганууны тамеки нешел
 чуса айга, че Ниебайган
 муну сака айга.

8. Гейтэд - ендиги шолтондоган
 оруду гейтэд дейд. Муну
 ер буу абайгыуб чал чак.